

Pirmajā ES fondu jaunā perioda uzraudzības komitejas sēdē tiek pieņemti nozīmīgi lēmumi jaunu ES fondu investīciju uzsākšanai Latvijā

Publicēts: 26.01.2023.

[ES fondi](#)

[Jaunami](#)

Ceturtdien, 26. janvārī, notika pirmā Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (ES) fondu 2021. – 2027. gada plānošanas perioda Uzraudzības komiteja.

Teju divus gadus noritējis apjomīgs un intensīvs visu iesaistīto pušu darbs pie ES fondu 2021.–2027. gada perioda investīciju plānošanas, paralēli plānojot un uzsākot arī Atveseļošanas fonda investīcijas. Pagājušā gada nogalē Eiropas Komisija (EK) oficiāli apstiprināja ES kohēzijas politikas programmu Latvijā 2021.–2027. gadam, tādejādi noslēdzot plānošanas un investīciju stratēģijas definēšanas posmu un dodot “zaļo gaismu” 4,3 miljardu eiro ES fondu finansējuma ieplūšanai Latvijas ekonomikā. Tāpat paralēli atbildīgās institūcijas izstrādā investīciju ieviešanas nosacījumus un metodoloģiskos materiālus, lai iespējami ātrāk uzsāktu reālas investīcijas.

☞ *“ES fondu investīcijas ir nozīmīgs instruments Latvijas tautsaimniecības attīstībai, ekonomiskai transformācijai un pats svarīgākais – katra Latvijas iedzīvotāja labklājības līmeņa celšanai. Šī brīža viena no prioritātēm ir nodrošināt jaunu investīciju uzsākšanos pēc iespējas ātrāk. Šogad vien plānotās ES fondu un Atveseļošanas fonda investīcijas Latvijas ekonomikā sastāda 1,3 miljardus eiro. Līdz ar to 2023. gads būs īpaši intensīvs arī visiem Uzraudzības komitejas un apakškomiteju darbā iesaistītajiem, jo īpaši apstiprinot projektu vērtēšanas kritērijus projektu atlasu uzsākšanai,”* norāda finanšu ministrs Arvils Ašeradens.

☞ *“Šobrīd Latvija un citas ES dalībvalstis saskaras ar vairākiem izaicinājumiem Krievijas izvērstā kara Ukrainā dēļ, demogrāfijas un nodarbinātības problēmām, enerģijas krīzi, inflāciju un augstām reģionu atšķirībām. Vienlaicīgi Latvijas iedzīvotāji saņem apjomīgas ES fondu investīcijas. Tas ir liels atbalsts un atbildība vienlaicīgi. Tādēļ šobrīd prioritāri ir pabeigt 2014-2020. gada plānošanas perioda investīcijas, lai varētu iespējami ātri uzsākt jaunā plānošanas perioda projektus un tādēļ jo īpaši svarīga laba sadarbība starp iestādēm un sociālajiem partneriem ātru, bet vienlaicīgi izvērtu lēmumu pieņemšanā”,* norāda Andrea fon Bušs (Andrea von Busch) Eiropas Komisijas Reģionālās politikas ģenerāldirektorāta nodaļas vadītājs.

Apzinoties nepieciešamību jaunu investīciju ieplūšanai tautsaimniecībā pēc iespējas ātrāk, jau pirmajā sēdē tika izskatīti un apstiprināti nozaru ministriju kā politikas veidotāju rosinātie investīciju konkursu projektu vērtēšanas kritēriji, kas iepriekš diskutēti ar sociāliem un sadarbības partneriem atsevišķos forumos. Šogad kopumā plānots izstrādāt un apstiprināt projektu atlasē kritērijus, kas atļaus jau šogad uzsākt 116 projektu atlasē par 3,2 miljardiem eiro. Pirmās projektu iesniegumu atlasē jau tuvākā laikā šogad tiks izsludinātas tādās jomās kā veselības veicināšana un slimību profilakse, veselības infrastruktūras attīstība, atbalsta pasākumi jaunajiem pedagogiem pirmajā gadā pēc kvalifikācijas iegūšanas, profesionālās izglītības attīstība, sociālās jomas sistēmu un darbinieku kapacitātes celšanas pasākumi, kā arī pasākumi, kas mērķēti uz sociālo iekļaušanu.

Tāpat komitejas sēdē tika apstiprināta vienotā projektu iesniegumu atlasē metodika un vienotie atlasē kritēriji, kas būs saistoši visām projektu atlasēm, veicinot vienotu praksi un mazinot administratīvo slogu. Sēdē tika apstiprināts arī ES fondu Izvērtēšanas plāns 2021 – 2027.gadam. Tas nosaka izvērtēšanas ietvaru un paredz visu 2021.–2027. perioda ieguldījumu *ex-post* izvērtējumu veikšanu, lai varētu apzināt reālo fondu pienesumu un atdevi Latvijas reģionos un dažādās sabiedrības mērķa grupās un identificēt nepieciešamos pilnveidojumus, turpinoties līdzīgām investīcijām.

Tāpat Komiteja izskatīja virkni informatīvos jautājumus par plānotajām ES fondu investīcijām tādās jomās kālabklājība, ekonomikas atbalsts, izglītība un zinātne.

ES fondu Uzraudzības komiteja ir koleģiāla institūcija un izveidota, lai nodrošinātu efektīvu ES fondu ieviešanas uzraudzību atbilstoši ES fondu programmā noteiktajām prioritātēm un mērķiem. Komitejas sēdē piedalās balsstiesīgie valsts pārvaldes institūciju, pašvaldību, plānošanas reģionu, sociālo un sadarbības partneru, nevalstisko organizāciju deleģētie pārstāvji. Tāpat padomdevēja statusā Komitejas sēdēs var piedalīties arī Eiropas Komisijas, Eiropas Investīciju bankas, Iepirkumu uzraudzības biroja, Konkurences padomes, pārstāvji, revīzijas iestādes un grāmatvedības iestādes pārstāvji. Tādējādi tiek nodrošināta efektīva partnerība un plašu sabiedrības interešu pārstāvību. Komitejas funkciju izpildes atbalstam tiek izveidotas arī vairākas konsultatīvas apakškomitejas, kas fokusētas uz konkrētām investīciju jomām. Apakškomiteju galvenā loma paredzēta detalizētai jautājumu izskatīšanai starp attiecīgās jomas ekspertiem un sabiedrības interešu pārstāvjiem, lai sagatavotu izsvērtus, plaši izdiskutētus materiālus virzīšanai Komitejai lēmumu pieņemšanai.

Komitejas darbs būs intensīvs un tiks organizēts pēc nepieciešamības, lai nodrošinātu vajadzīgos lēmumus investīciju tempa sekmēšanai.

Uzraudzības komitejas sēdes darba kārtība un izskatītie materiāli ir pieejami [šeit](#).

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/pirmaja-es-fondu-jauna-perioda-uzraudzibas-komitejas-sede-tiek-pienemti-nozimigi-lemumi-jaunu-es-fondu-investiciju-uzsaksanai-latvija>